

Hjørring Kommune

*Tillæg til
Miljøgodkendelse
af kvægbruget på
Koldbromøllevej 27, Østervrå*

– udvidelse fra 217,05 DE til 240,80 DE.

§ 11

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

DDO ® © COWI 2010

Dato for gyldighed
31. oktober 2012

Teknik og Miljø
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Tillæggets omfang	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Offentlighed	3
1.3.	Klagevejledning m.v.	3
1.4.	Gyldighed	4
1.5.	Meddelelsespligt.....	4
1.6.	Revurdering af tillægget.....	4
1.7.	Tillæggets indhold og vurderinger.....	4
2.	Husdyrholdet og produktionsforhold	5
2.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	5
3.	Gødningsproduktion og -håndtering.....	6
3.1.	Gødningstyper og mængder	6
4.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	6
4.1.	Lugt	6
4.2.	Transport.....	7
5.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	8
5.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	8
5.2.	Udbringningsarealer	8
5.3.	Fjord og hav	10
5.4.	Grundvand.....	10
6.	Bilag	11
Bilag 1.	Detaljeret vurdering fra Frederikshavn Kommune.....	11
Bilag 2.	Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav	12

1. TILLÆGGETS OMFANG

1.1. Resumé

Bent Møller Larsen, Koldbromøllevej 27, 9750 Østervrå har ansøgt om et tillæg til sin miljøgodkendelse for udvidelse af malkekvægsbesætningen fra 217,05 DE til 240,80 DE¹. Der opføres ingen nye staldafsnit eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen, men der skal godkendes yderligere udspretningsarealer i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 26539838. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af dens miljøgodkendelsen af 09.06.2008, og med de ændringer, der fremgår af dette tillægs vilkår.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 12.06.2012.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 2.1.1.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt, skal gødningsregnskabet for seneste planperiode kunne forevises.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Orientering om udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 05.10.2012 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 28.11.2012 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenavnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis den maksimalt godkendte udvidelse af dyreholdet ikke er opnået inden fristens udløb, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af dette tillæg til miljøgodkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare.

1.6. Revurdering af tillægget

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Tillæggets indhold og vurderinger

Udvidelsen omfatter udelukkende udvidelse af dyreholdet med 7 køer, 6 kvier og 30 småkalve samt ændring af bedriftens udspretningsarealer med 11,17 ha.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af det ansøgte og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUdirektivets krav herom.

Der redegøres for følgende områder: staldindretning, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

---

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle og derfor kan overføres til kvægbrug.

2. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

2.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

2.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs pr år - indenfor udbringningsarealet
Årskøer, tung race. Sengestald med fast gulv)		150	200,19	3
Småkalve, tung race. Dybstrøelse, hele arealet*	0 – 9 mdr.	60	17,70	0
Tyrekalve, tung race. Dybstrøelse, hele arealet	40 – 75 kg	75	1,72	0
Årsheste	300 – 500 kg	3	1,03	12
Årskøer, tung race. Dybstrøelse, hele arealet*		7	9,34	3
Årsopdræt, tung race. Dybstrøelse, hele arealet*	26 – 28 mdr.	6	4,06	3
Åropdræt, tung race. Sengestald med fast gulv	26 – 28 mdr.	10	6,76	1
Dyreenheder i alt			240,80	

Ovenstående oversigt indeholder alle dyr på bedriften, og ikke kun dem, der er omfattet af tillægget. De dyr, der er omfattet af tillægget er markeret med *, heraf er det kun 30 af de 60 nævnte småklave, der er nye i forhold til den tidligere godkendelse.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunen vurderer endvidere med udgangspunkt i Miljøstyrelsens "Notat⁴ vedr. ammoniakemission krav i malkestalde", at ansøger kan vælge en anden gulvløsning, end den der er op-

⁴http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/DEA89A7C-6449-44C8-AA2B-CECA867753D7/0/Notat_DK_MST_Glatte_Gulve1.pdf

lyst, uden krav om tillæg eller ny godkendelse. Det er dog en betingelse at der ændres til en af de 8 gulvløsninger, der fremgår af notatet, og som har et emissionsniveau på ≤ 4 %.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at vurderingen nedenfor omfatter udvidelsen siden sidste miljøgodkendelsen. Kommunen vurderer dermed, at der for nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har beregnet BAT-niveau for udvidelsen af produktionen således:

7 malkekøer i eksisterende dybstrøelsesstald	7 x 10,04	70,28	kg N/år
6 kvier i eksisterende dybstrøelsesstald	6 x 3,15	18,90	kg N/år
30 småkalve i dybstrøelsesstald		68,10	kg N/år
Den samlede emission fra udvidelsen må max være		157,28	kg N/år

Ifølge den indsendte ansøgning er der en emission fra udvidelsen af produktionen på 136,44 kg N/år. BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

3. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

3.1. Gødningstyper og mængder

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er kvæggylle og dybstrøelse. Der produceres i alt på ejendommen 3.773 tons gylle pr. år svarende til 156,34 DE og 288 tons dybstrøelse svarende til 29,46 DE.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Kvæggylle produceret på Koldbromøllevej 27	156,34
Dybstrøelse produceret på Koldbromøllevej 27	29,46
Afsat ved græsning indenfor udspretningsarealet	54,99
I alt (til udspretning på ejede og forpagtede arealer)	240,79

Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetserklæring, der viser, at der er opbevaringskapacitet til gylle på 3.20 m³ svarende til 9,6 mdr.

4. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	215	2.200
Samlet bebyggelse	128	2.175
Enkelt bolig	68	282

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning.

Afstanden til nærmeste nabo

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

4.2. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguler-

res derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af dyr og mælk samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

5. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

5.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2008 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget, vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2008⁵. Den samlede ammoniakemission fra stald og lager er beregnet til 1.624 kg N/år i nudrift og 1.981 kg N/år i ansøgt drift. Hvilket svarer til en merbelastning på 357 kg N/år.

Påvirkningen fra udvidelsen af de mest nærliggende naturområder (ca. 700 m fra ejendommen) er ifølge Miljøstyrelsens ansøgningssystem ikke målbar (0,0 kg N/ha/år), og det er derfor ikke fundet relevant at beregne yderligere, da ændringen siden første godkendelse i øvrigt er ganske lille.

Frederikshavn Kommune har vurderet, at der ikke er grundlag for at stille supplerende vilkår i forhold til de pågældende arealers anvendelse som udbringningsarealer, idet der ikke ændres væsentligt på eksisterende dyrkningspraksis. Frederikshavn Kommunens detaljerede vurdering ses i bilag 1.

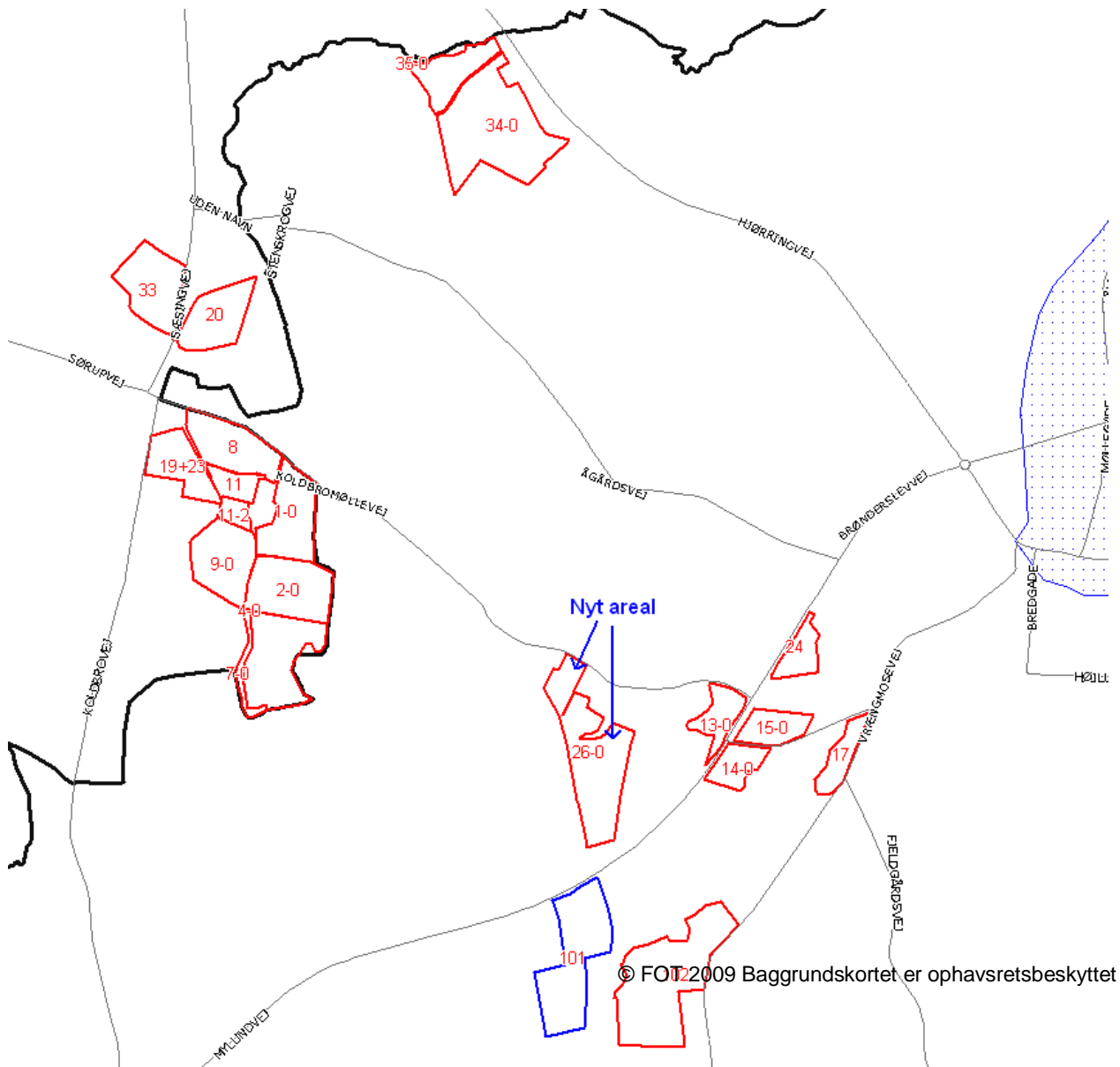
5.2. Udbringningsarealer

Til bedriften hører 11,12 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, der ikke tidligere er godkendt under bedriften. De ejede og forpagtede arealerne modtager gylle med 2,3 DE/ha.

Ingen af arealerne er beliggende i særligt følsomme områder (indsatsplanområder, Nitrat klasse, fosfor klasse eller lignende (se evt. kortet nedenfor).

---

⁵ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Udbringingsarealernes (rød og blå streg) beliggenhed i forhold til nitratfølsomme områder (blå)

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enige med Miljøstyrelsen som i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor at det ansøgte lever op til krav om BAT.

5.3. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til det Nordlige Kattegat

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er imidlertid kommunens vurdering, at strømforholdene i Kattegat medfører, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirket af effekten fra tilførsel af næringsstoffer

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Det fremgår desuden af såvel basisanalysen for Kattegat som Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i bilag 2. Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Kattegat som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

5.4. Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

6. BILAG

Bilag 1. Detaljeret vurdering fra Frederikshavn Kommune

Hjørring Kommune anmodede i mail af 5. juli 2012 Frederikshavn Kommune om en udtalelse vedrørende udbringningsarealer hørende til husdyrbruget Koldbromøllevej 27, 9750 Østervrå. Husdyrbruget har søgt om tillæg til miljøgodkendelse efter Husdyrbrugsloven.

Der er tale om i alt 62,9 ha udbringningsareal fordelt med ca. 50 ha ejet/forpagtet areal og ca. 13,0 ha aftaleareal.

Frederikshavn Kommune har vurderet, at arealerne kan indgå som udbringningsarealer i det pågældende projekt. Frederikshavn Kommune har endvidere vurderet, at der ikke er grundlag for at stille supplerende vilkår i forhold til de pågældende arealers anvendelse som udbringningsarealer, idet der ikke ændres væsentligt på eksisterende dyrkningspraksis.

Såfremt du har spørgsmål/bemærkninger, er du velkommen til at kontakte undertegnede på telefon 9845 6371 eller mail mj@frederikshavn.dk

Med venlig hilsen

Michael Møller Nielsen
Center for Teknik og Miljø

Bilag 2. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Alle udbringingsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Nordlige Kattegat

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er imidlertid kommunens vurdering, at strømforholdene i Kattegat medfører, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Det fremgår desuden af såvel basisanalysen for Kattegat og Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.
Kvælstof/fosfor-udvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. (Påvirkning fra projektet i sig selv.)
2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.
Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

KVÆLSTOF

Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). Der kan være tvivl om, hvorvidt vandområdet skal karakteriseres som "et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret". Af hensyn til forsigtighedsprincippet, har Hjørring Kommune valgt, at næringsstofudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N. Hvis denne mængde

opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 2.183 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal merudvaskningen⁶ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

FOSFOR

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2011 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 72.296 til 70.398.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2011, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2012 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

---

⁶ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.